

Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ludvíka Davida, soudkyně zpravodajky Kateřiny Šimáčkové a soudce Vojtěcha Šimíčka o ústavní stížnosti stěžovatelky **volební strany TOP 09 a Starostové (STAN) ve spolupráci s KDU-ČSL, LES a Demokraty Jana Kasla – „Spojené síly pro Prahu“**, zastoupené zmocněnkyní Miriam Faltovou, bytem Za Univerzitou 860, Dobruška, a právně zastoupené JUDr. Stanislavem Polčákem, advokátem se sídlem Řehenice 10, proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 10 A 126/2018-54 ze dne 6. 9. 2018, za účasti Městského soudu v Praze jako účastníka řízení a volební strany **STAROSTOVÉ PRO PRAHU** jako vedlejší účastnice řízení, takto:

Ústavní stížnost se zamítá.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a předchozí průběh řízení

1. Pro volby do zastupitelstva hlavního města Prahy konané ve dnech 5. a 6. října 2018 podaly politická strana **TOP 09** a politické hnutí **STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ** jako koalice kandidátní listinu, a to jako volební strana s názvem **TOP 09 a Starostové (STAN) ve spolupráci s KDU-ČSL, LES a Demokraty Jana Kasla – „Spojené síly pro Prahu“**.
2. Pro tyto volby podalo rovněž politické hnutí **Pro Prahu** spolu s nezávislými kandidáty kandidátní listinu, a to jako volební strana s názvem **STAROSTOVÉ PRO PRAHU**. Magistrát hlavního města Prahy tuto kandidátní listinu podle § 23 odst. 3 písm. a) zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“), zaregistroval.
3. Stěžovatelka se poté domáhala soudní ochrany proti tomuto rozhodnutí u Městského soudu v Praze. Navrhla, aby tento soud svým rozhodnutím zrušil registraci kandidátní listiny vedlejší účastnice, eventuálně aby v názvu této volební strany zrušil slovo „starostové“. Podle stěžovatelky si totiž vedlejší účastnice účelově a manipulativně zvolila název, který je zaměnitelný, a to s cílem zmást voliče a parazitovat na názvu a pověsti politického hnutí **STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ**.
4. Magistrát hlavního města Prahy ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že zákon o volbách do zastupitelstev obcí nesvěřuje registračním úřadům pravomoc přezkoumávat název volební strany, a to ani kdyby šlo o název totožný či zaměnitelný s názvem jiné volební strany. Podle Magistrátu hlavního města Prahy jsou totožné či zaměnitelné názvy volebních stran z obecného hlediska nežádoucí a za určitých

okolností mohou narušit princip svobodné, poctivé a rovné soutěže kandidujících subjektů. Zákonné meze přezkumu kandidátních listin se tak jeví jako nedostačující, avšak podle Magistrátu hlavního města Prahy je zcela na zákonodárci, aby do budoucna stanovil odpovídající mantinely, v nichž se mají volební strany při určování svého názvu pohybovat.

5. Městský soud v Praze svým napadeným usnesením návrh stěžovatelky zamítl. Podle městského soudu zákon o volbách do zastupitelstev obcí nesvěřuje registračnímu úřadu kompetenci přezkoumávat názvy volebních stran. Registrační úřad, který by přesto názvy přezkoumal, by uplatňoval veřejnou moc bez zákonného zmocnění v rozporu s čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny. Z tohoto názoru podle městského soudu vychází konstantní judikatura správních soudů a potvrdil jej i Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 As 230/2016-60 ze dne 26. 9. 2017 a Ústavní soud v usnesení sp. zn. III. ÚS 102/15 ze dne 26. 11. 2015. Podle městského soudu nedochází k narušení svobodné soutěže politických stran či sil dle čl. 5 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) a čl. 22 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Tím, že není poskytována ochrana názvům politických stran a politických hnutí, totiž není omezena účast kandidátů ve volbách. Parazitování na názvu jiné politické entity je neetické jednání, které může, ale nemusí mít vliv na rozhodování voličů. Podle městského soudu z usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 102/15 vyplývá, že ani totožný název politických entit nepředstavuje zásadní zásah do soutěže politických sil. Tím spíše k takovému zásahu nedochází ani u názvů, které se shodují jen zčásti. Pokud by přeci jen došlo k hrubému ovlivnění výsledku voleb, bylo by dle městského soudu možné se návrhem domáhat rozhodnutí o neplatnosti voleb. Podle městského soudu je zcela v dispozici zákonodárce, jak upraví volební proces, přičemž je limitován pouze základními principy demokratické společnosti, zejména ochranou „svobodných a rovných voleb“ a základního práva volit a být volen.

6. Nad rámec těchto důvodů městský soud uvedl, že i kdyby přezkoumal zaměnitelnost názvu volební strany, nemohl by v projednávané věci k závěru o zaměnitelnosti dospět. Městský soud upozornil, že stěžovatelka se účastní voleb jako volební strana s názvem *TOP 09 a Starostové (STAN) ve spolupráci s KDU-ČSL, LES a Demokraty Jana Kasla – „Spojené síly pro Prahu“* a že v tomto názvu je celá řada rozlišovacích prvků oproti názvu *STAROSTOVÉ PRO PRAHU*. Dále uvádí, že v rejstříku stran a hnutí je registrováno pět politických entit, které mají v názvu slovo starostové, kromě hnutí *STAROSTÉ A NEZÁVISLÍ* jsou to *Starostové a osobnosti pro Moravu*, *Starostové pro kraj*, *Starostové pro Liberecký kraj* a *Starostové pro občany*. Vedle nich byla do konce roku 2012 registrována i strana *Nezávislí starostové*. Městský soud navíc uvedl, že *Starostové pro kraj* a *Starostové a osobnosti pro Moravu* užili výraz starostové ve svém názvu dříve, než tak učinilo hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ*. Konečně městský soud uvedl, že ke dni jeho rozhodování bylo na kandidátní listině *STAROSTOVÉ PRO PRAHU* celkem 11 starostů z 65, a tudíž název kandidátky odpovídal jejímu faktickému složení. Politické hnutí *Pro Prahu*, které vytvořilo tuto volební stranu, bylo navíc po určitou dobu registrováno pod názvem *Starostové pro Prahu*, a tak jím zvolený název volební strany má i určitou kontinuitu s dřívější činností tohoto hnutí.

II. Argumentace stran

7. Podle stěžovatelky došlo napadeným rozhodnutím k narušení férové, svobodné a volné soutěže politických stran a sil podle čl. 5 Ústavy a čl. 22 Listiny, porušení principů právního státu podle čl. 1 Ústavy a zákazu nepřímé diskriminace podle čl. 3 odst. 1 Listiny.

8. Stěžovatelka je volební stranou typu koalice, jejíž součástí je i politické hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ*. Podle stěžovatelky je název vedlejší účastnice volební strany *STAROSTOVÉ PRO PRAHU* zaměnitelný s názvem tohoto politického hnutí. Stěžovatelka uvádí, že politické strany a politická hnutí si při své registraci musí dle § 6 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sdružování v politických stranách a v politických hnutích“) zvolit takový název, který nebude zaměnitelný s názvem jiné politické strany či politického hnutí. Proti registraci politické strany či politického hnutí se zaměnitelným názvem se může dotčená politická strana či politické hnutí bránit ve správním soudnictví žalobou na ochranu před nezákonným zásahem dle § 82 a násl. s. ř. s. Oproti tomu volební strany, tedy formace bez právní osobnosti vytvářené *ad hoc*, pro konkrétní volby, dle napadeného rozhodnutí nejsou žádným způsobem limitovány ve volbě svého názvu, mohou si tedy vybrat i zaměnitelný název, protože ten nepodléhá žádnému přezkumu. To volebním stranám umožňuje parazitovat na pověsti politické strany či politického hnutí a může to vést ke zmatení voličů, které je však podle napadeného rozhodnutí možné řešit až v řízení o neplatnosti voleb nebo hlasování. Podle stěžovatelky není tento výklad ústavně konformní.

9. Stěžovatelka namítá, že by měla mít možnost napadnout registraci volební strany se zaměnitelným názvem, a chránit se tak před parazitováním na názvu politického hnutí, které je její součástí jako volební strany, a současně tím zabránit zmatení voličů. Dotčené politické hnutí jinak nemá účinný prostředek ochrany svých práv. V řízení o neplatnosti voleb či hlasování se totiž chrání volební proces, a nikoliv subjektivní práva. Ochrany by podle stěžovatelky měl požívat název politického hnutí i registrovaná zkratka. Podle stěžovatelky je jedním z určujících kritérií při rozhodování voličů dobrá pověst, značka a image konkrétní politické strany či hnutí; po voličích není možné požadovat, aby pečlivě rozlišovali v názvech kandidujících subjektů. Zejména to nelze očekávat v komunálních volbách v Praze, které jsou poměrně komplikované a v nichž jsou volební lístky značně rozsáhlé. Voliči podle stěžovatelky mnohdy neznají ani lídra kandidátky a volí strany na základě jejich značky, kterou chápou jako záruku, že jejich očekávání budou splněna. Jde o výsledek náročného dlouhodobého procesu získávání důvěry voličů. Výklad zvolený v napadeném usnesení však volebním stranám umožňuje prostřednictvím zaměnitelných názvů na této důvěře a dobré pověsti parazitovat a voliče zmást. Podle stěžovatelky nemůže být volná soutěž politických sil bez limitů, naopak by mělo jít o soutěž „za vyrovnaných podmínek“, přičemž odkazuje na nález sp. zn. Pl. ÚS 53/2000 ze dne 27. 2. 2001 (N 36/21 SbNU 313; 98/2001 Sb.). Usnesení sp. zn. III. ÚS 102/15, na něž odkazuje městský soud v napadeném usnesení, podle stěžovatelky není vzhledem ke své formě pro Ústavní soud závazné, a navíc se „zdá ... býti překonané“ kvůli potřebě zajistit ochranu ústavnosti.

10. Stěžovatelka uvádí, že si politické hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* nehodlá monopolizovat užívání pojmu „starostové“ v názvu. Politické strany a hnutí, které při

registraci užijí toto slovo v názvu, jsou podle stěžovatelky oprávněně svůj název a jeho variace užívat. Stěžovatelka podotýká, že s takovými stranami a hnutími, které jsou nyní registrovány, hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* spolupracuje; s hnutím *Starostové pro kraj*, které má tento název až od 18. 5. 2018, situaci řeší a nevyklučuje, že se proti jeho registraci bude bránit žalobou na ochranu proti nezákonnému zásahu. Stěžovatelka ovšem zdůrazňuje, že vedlejší účastnice jako volební strana byla vytvořena registrovaným hnutím *Pro Prahu* se zkratkou *HPP*, které slovo starostové v názvu nemá.

11. Stěžovatelka podotýká, že s ohledem na minimalizaci zásahu moci soudní do průběhu voleb navrhovala alternativně to, aby soud v názvu vedlejší účastnice zrušil pouze slovo „starostové“. Nezruší-li Ústavní soud napadené rozhodnutí, bude podle stěžovatelky možné obcházet zákaz zaměnitelných názvů politických stran a hnutí dle § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích prostřednictvím volebních stran. Nic tudíž nebude bránit registracím volebních stran se zaměnitelnými názvy jako „*ODS v Praze*“, „*ANO 2021*“ či „*PIRÁTSKÁ KANDIDÁTKA*“. Stěžovatelka poukazuje i na to, že Magistrát hlavního města Prahy a obecné soudy považují současnou úpravu názvů volebních stran za nedostatečnou. Stěžovatelka závěrem dodává, že rozhodnutí Ústavního soudu bude mít význam především do budoucna.

12. Městský soud v Praze ve svém vyjádření pouze odkázal na odůvodnění napadeného usnesení. Volební strana *STAROSTOVÉ PRO PRAHU* nevyužila možnosti se k ústavní stížnosti vyjádřit. Magistrát hlavního města Prahy se vzdal postavení vedlejšího účastníka řízení a uvedl, že podrobné vyjádření poskytl již v řízení před Městským soudem v Praze. Ústavní soud nepovažoval za nutné vyzývat stěžovatele k replice, neboť vyjádření Městského soudu v Praze pouze odkazuje na napadené rozhodnutí a další vyjádření Ústavní soud neobdržel.

III. Hodnocení Ústavního soudu

13. Jádro projednávaného případu spočívá v otázce, zda si může volební strana ve volbách do zastupitelstva obce zvolit název, který je zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, které se na vytvoření této volební strany nijak nepodílely.

14. Ústavní soud se bude zabývat nejprve tím, zda lze obecně připustit, aby název volební strany ve volbách do zastupitelstev obcí byl zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, které se nepodílely na vytvoření této volební strany (část A níže). Dále se bude věnovat otázce, kdo se může bránit proti zaměnitelnosti názvů (část B níže). Nakonec rozebere, zda byly názvy v projednávaném případě zaměnitelné (část C níže).

A. Může mít volební strana název zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí?

15. Ústavní základy volebního práva v objektivním smyslu jsou zakotveny v čl. 102 odst. 1 Ústavy, podle něhož jsou členové zastupitelstev „voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva“, a obdobně též v čl. 21 odst. 3 Listiny, který stanovuje tajnost hlasování na základě všeobecného a rovného

volebního práva. Volební právo v subjektivním smyslu pak garantuje čl. 21 odst. 1 a 4 Listiny. Právo volit (aktivní volební právo) je chráněno čl. 21 odst. 1 Listiny, podle něhož mají občané „právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců“. Právo být volen (pasivní volební právo) je zaručeno čl. 21 odst. 4 Listiny, podle něhož mají občané „za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím.“

16. Listina výslovně zakotvuje svobodné volby v čl. 21 odst. 1 v souvislosti s aktivním volebním právem, nicméně garance svobodných voleb náleží i kandidujícím subjektům jako součást pasivního volebního práva dle čl. 21 odst. 4 Listiny. Ústavní úpravu volebního práva je totiž třeba vykládat jako jeden celek. Právo na svobodné volby je přitom jedním z nejdůležitějších aspektů ústavně chráněného volebního práva. V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 13/05 ze dne 22. 6. 2005 (N 127/37 SbNU 593; 283/2005 Sb.) Ústavní soud zdůraznil, že „[s]vobodné volby jsou podmínkou *sine qua non* demokratického státu“, a to i v souvislosti s volbami do zastupitelstev obcí. Místní samosprávu ostatně Ústavní soud ve své judikatuře od počátku považoval „za nezastupitelnou složku rozvoje demokracie“ [nálezu sp. zn. Pl. ÚS 1/96 ze dne 19. 11. 1996 (N 120/6 SbNU 369; 294/1996 Sb.)].

17. Výše uvedená interpretace čl. 21 Listiny je v souladu s čl. 25 písm. b) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, který výslovně spojuje aktivní i pasivní volební právo s volbami zajišťujícími svobodné vyjádření vůle voličů.

18. Právo na svobodné volby zaručuje i čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), podle něhož se smluvní strany „zavazují konat v rozumných intervalech svobodné volby s tajným hlasováním za podmínek, které zajistí svobodné vyjádření názorů lidu při volbě zákonodárského sboru“.

19. Ustanovení čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě dopadá jen na volbu „zákonodárského sboru“ (v autentickém anglickém znění „*the legislature*“, ve francouzském pak „*corps législatif*“). ESLP ve své judikatuře doposud nezodpověděl jednoznačně otázku, zda za zákonodárský sbor mohou být považovány i takové orgány, jako jsou zastupitelstva obcí, které jsou dle české ústavy nadány pravomocí vydávat obecně závazné vyhlášky v mezích zákonem stanovené působnosti (čl. 104 odst. 1 a 3 Ústavy). ESLP nicméně za zákonodárské sbory považoval italské regionální rady, které podle italské ústavy mohou v rámci příslušného regionu přijímat předpisy „v řadě oblastí, které jsou zásadní v demokratické společnosti, jako je administrativní plánování, místní správa, veřejné zdraví, vzdělávání, územní plánování a zemědělství“ [rozsudek ve věci Vito Sante Santoro proti Itálii ze dne 1. 7. 2004 č. 36681/97, § 52–53; ke shrnutí závěrů ohledně aplikovatelnosti čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě viz z poslední doby např. rozsudek ve věci Davydov a další proti Rusku ze dne 30. 5. 2017 č. 75947/11, § 278].

20. Ústavní soud se však již sám opakovaně zabýval otázkou aplikovatelnosti čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě na volby do zastupitelstev obcí. V nálezu sp. zn. IV. ÚS 787/06 ze dne 29. 1. 2007 (N 16/44 SbNU 201), který se týká voleb do zastupitelstva městské části Brno – Starý Lískovec, Ústavní soud uvedl, že právo na svobodné volby je zaručeno i v čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě (bod 25

citovaného nálezu). Z toho lze dovodit, že Ústavní soud již v té době považoval toto ustanovení za aplikovatelné i na volby do zastupitelstev obcí. Obdobně Ústavní soud odkazoval na právo na svobodné volby dle čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě v případech, které se týkaly voleb do obecních zastupitelstev, i v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 6/11 ze dne 4. 5. 2011 (N 85/61 SbNU 315), bodech 29–32, a nálezu sp. zn. Pl. ÚS 59/10 ze dne 4. 5. 2011 (N 84/61 SbNU 299), bodech 21 a 30–31. Výslovně se pak Ústavní soud vypořádal s touto otázkou v nálezu sp. zn. III. ÚS 3673/14 ze dne 10. 2. 2015 (N 32/76 SbNU 417), bodě 90, v němž dovodil, že „čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě, potažmo obecné principy plynoucí z judikatury ESLP k citovanému článku, lze aplikovat i na volby do místních zastupitelstev“. Ústavní soud nemá v projednávaném případě důvod se od tohoto závěru odchylovat.

21. Ústavní soud ve shodě s ESLP zdůrazňuje, že ze základního práva na svobodné volby nevyplývá pro veřejnou moc primárně povinnost zdržet se určitého jednání a nezasahovat, ale naopak pozitivní závazek přijmout taková opatření, která umožní konání svobodných voleb (srov. obdobně rozsudek velkého senátu ve Sitaropoulos a Giakoumopoulos proti Řecku ze dne 15. 3. 2012, č. 42202/07, § 67, stanovící obecnější závazek přijmout opatření ke konání demokratických voleb). Zákonodárce tak má povinnost přijmout takovou právní úpravu, která umožní konání svobodných voleb. Úkolem Ústavního soudu je přezkoumat, zda české orgány veřejné moci této povinnosti dostaly. Při výkladu zákonné úpravy je třeba vycházet z toho, že zákonodárce nemínil své ústavní povinnosti porušit, a proto je nutné volit takový výklad, který zajistí co největší respektování ústavy (ústavně konformní výklad).

22. Aby bylo možné volby pokládat za svobodné, je v první řadě třeba, aby tyto volby zajistily svobodné vyjádření názorů voličů či lidu; tento aspekt je ostatně výslovně vyjádřen v čl. 25 písm. b) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech i v čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě.

23. Jedním z předpokladů, aby mohl lid projevit své názory ve volbách, je to, aby jednotliví voliči byli schopni v hlasovacích lístcích identifikovat, komu dávají svůj hlas. Právní úprava tudíž musí zajistit to, že volič bude schopen rozlišit jednotlivé kandidující subjekty navzájem a že bude schopen každý z kandidujících subjektů propojit s konkrétní politickou silou.

24. Otázkou, zda právní úprava umožňuje voliči identifikovat, komu dává svůj hlas, je třeba řešit z hlediska průměrného voliče, tedy takového, který čerpá informace o volbách z běžných sdělovacích prostředků a nedisponuje odbornými znalostmi o volbách, právními, politologickými, sociologickými ani jinými obdobnými.

25. Ústavní soud se dále zabýval tím, zda právní úprava související s volbami do zastupitelstev obcí a její výklad provedený městským soudem splňuje tyto požadavky.

26. V rámci svobodné soutěže politických sil podle čl. 22 Listiny mají zvláštní význam politické strany, protože dle čl. 5 Ústavy je politický systém České republiky „založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran“. Z hlediska podústavního práva jsou politickými stranami ve smyslu čl. 5 Ústavy jak politické strany, tak politická hnutí dle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. Zákonná

úprava jejich postavení je zcela totožná, a tak jde z právního hlediska pouze o dvě varianty označení pro jediný typ subjektu. Právo zakládat politické strany a politická hnutí a sdružovat se v nich představuje jeden z aspektů základního práva sdružovat se podle čl. 20 odst. 2 Listiny.

27. Podle § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích si politické strany a politická hnutí musí zvolit takový název a zkratku, které se budou „výrazně lišit od názvu a zkratky stran a hnutí, které již vyvíjejí činnost na území České republiky, aby nebyly vzájemně zaměnitelné.“

28. Toto ustanovení omezuje svobodu a volnost politických stran a politických hnutí při volbě jejich názvu. Současně však toto omezení ochraňuje soutěž politických stran a politických hnutí. Předpokladem jakékoliv soutěže je, že se jí budou účastnit alespoň dva soupeřící subjekty, které bude možné od sebe rozlišit. Názvy politických stran a politických hnutí a jejich zkratky představují jejich nejvýraznější identifikační znaky. Požadavek, aby jejich názvy a zkratky nebyly zaměnitelné, tudíž zajišťuje vzájemnou rozlišitelnost těchto účastníků politické soutěže, a tím tuto soutěž ochraňuje. Zákaz zaměnitelnosti názvů a zkratk politických stran a politických hnutí podle § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích tak sleduje legitimní cíl. Žádný z účastníků nezpochybnil přiměřenost či ústavnost tohoto ustanovení a ani Ústavní soud k tomu nemá důvod.

29. Ve volbách do zastupitelstev obcí mohou kandidátní listiny podávat nejen politické strany a politická hnutí, ale i jejich „koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů“. Zákon všechny kandidující subjekty označuje jako volební strany (§ 20 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí). Na rozdíl od politických stran a politických hnutí nemají volební strany právní osobnost, jde o politické útvary *ad hoc*, vytvářené vždy pro konkrétní volby.

30. Kandidátní listina, kterou volební strany podávají, musí podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí obsahovat „název volební strany a označení, o jaký typ volební strany podle § 20 odst. 1 jde, s uvedením názvu politických stran a politických hnutí“. Zákon však již výslovně nestanoví žádné další požadavky na název volební strany a neodkazuje ani na právní úpravu obsaženou v zákoně o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Zákon o volbách do zastupitelstev obcí tudíž výslovně neřeší otázku, zda mohou být názvy volebních stran zaměnitelné navzájem, a zejména zda může být název volební strany zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, které se na vytvoření této volební strany nijak nepodílely.

31. Kompetence přezkoumat, zda kandidátní listina splňuje náležitosti dle zákona o volbách do zastupitelstev obcí, je svěřena registračnímu úřadu (§ 23 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí). V případě zjištění závad, které nejsou na jeho výzvu odstraněny, rozhodne registrační úřad o odmítnutí kandidátní listiny [§ 23 odst. 3 písm. b) tohoto zákona; pokud by se závady týkaly pouze kandidáta, rozhodne úřad o škrtnutí kandidáta dle § 23 odst. 2 tohoto zákona, což však není pro projednávanou věc podstatné]. Splňuje-li kandidátní listina náležitosti dle zákona o volbách do

zastupitelstev obcí, rozhodne registrační úřad dle § 23 odst. 3 písm. a) tohoto zákona o její registraci.

32. Proti odmítnutí kandidátní listiny i proti její registraci se může strana, která podala kandidátní listinu, domáhat soudní ochrany dle § 59 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

33. Městský soud v Praze vyložil v napadeném usnesení zákon o volbách do zastupitelstev obcí tak, že volební strana si může zvolit jakýkoliv název, i název totožný či zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí. Podle městského soudu totiž neklade § 22 odst. 1 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí žádné požadavky na název volebních stran a současně § 23 tohoto zákona neumožňuje registračnímu úřadu tento název přezkoumávat. Stejně tak nelze dle městského soudu brojit proti názvu volební strany v řízení o soudní ochraně dle § 59 odst. 2 tohoto zákona.

34. Tento výklad z ústavněprávního hlediska neobstojí. Přijmout právní názor městského soudu by znamenalo, že volební strany si mohou zvolit název totožný či zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, které se na vytvoření této volební strany vůbec nepodílely. Tento název by potom byl uveden na hlasovacích lístcích. Hlasovací lístky dle § 25 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí obsahují název a vylosované číslo volební strany, pod nimiž jsou ve sloupci uvedeny identifikační údaje jednotlivých kandidátů a v některých případech i uvedení politické příslušnosti kandidáta, případě označení subjektu, který ho navrhl, či označení, že jde o nezávislého kandidáta. Z těchto tří údajů – názvu volební strany, přiděleného čísla a identifikačních údajů jednotlivých kandidátů –, je nejvýznamnější název volební strany, který zastřešuje jednotlivé kandidáty a současně – na rozdíl od vylosovaného čísla – není přidělen náhodně. Lze očekávat, že průměrný volič se bude řídit v prvé řadě právě názvem strany. Jak již bylo řečeno, výklad městského soudu ovšem umožňuje, aby si volební strana zvolila název totožný či zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, které se na vytvoření této volební strany vůbec nepodílely. To může u průměrného voliče vést k záměně.

35. Od průměrného voliče nelze očekávat, že si bude vědom rozdílu mezi volební stranou a politickou stranou, neboť jde o odbornou znalost. Průměrný volič tudíž nemůže předpokládat, že by volební strana mohla mít zaměnitelný název s politickou stranou či politickým hnutím. Je třeba zdůraznit, že v běžné politické soutěži nemohou mít politické strany či politická hnutí zaměnitelné názvy s ohledem na zákaz zaměnitelnosti názvů podle § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Průměrný volič, který si není vědom rozdílu mezi politickou a volební stranou, nemá důvod počítat s tím, že zákaz zaměnitelnosti názvů bude u voleb a názvů volebních stran prolomen. Jinak řečeno, průměrný volič nemá důvod přistupovat k názvu volební strany obezřetně, má naopak legitimní důvody se na název spoléhat a vycházet z toho, že název volební strany odpovídá názvu politické strany či politického hnutí. Hlasovací lístky sice obsahují i další údaje odlišující jednotlivé volební strany a umožňující případně identifikovat politické strany a politická hnutí stojící za těmito volebními stranami – jako je vylosované číslo volební strany a informace o jednotlivých kandidátech –, avšak nelze očekávat, že jim průměrný volič bude věnovat takovou pozornost jako názvu.

36. Výklad městského soudu by tak vedl k tomu, že by kvůli zaměnitelným názvům mohlo docházet k záměně kandidujících subjektů, a průměrný volič by proto nebyl vždy schopen identifikovat v hlasovacím lístku volební sílu, které chce dát svůj hlas. To v konečném důsledku ztěžuje možnost voličů projevit své názory ve volbách, a tím narušuje svobodné volby. Zákon ovšem umožňuje i jiný, ústavně konformní výklad.

37. Dle § 22 odst. 1 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí musí kandidátní listina obsahovat „název volební strany“. Aby byla v co největší míře zajištěna svoboda voleb a svobodné vyjádření názorů voličů, je třeba do výkladu tohoto ustanovení promítnout § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Volební strana si tak musí zvolit takový název, který není zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, které se na vytvoření této volební strany nijak nepodílejí.

38. Zaměnitelný název volební strany s názvem politické strany či politického hnutí, které se nepodílely na vytvoření této volební strany, tudíž nespĺňuje požadavky § 22 odst. 1 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí ve spojení s § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Kandidátní listina volební strany se zaměnitelným názvem je tudíž vadná. Je úkolem registračního úřadu z rejstříku stran a hnutí dle § 9 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích zjistit, zda název volební strany není zaměnitelný dle § 6 odst. 3 tohoto zákona s názvem politické strany či politického hnutí, které se nepodílejí na vytvoření této volební strany, a poté se s touto závadou vypořádat postupem dle § 23 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Není-li závada v názvu odstraněna, je třeba kandidátní listinu odmítnout dle § 23 odst. 3 písm. b) tohoto zákona.

39. Proti rozhodnutí o odmítnutí registrace, jakož i proti rozhodnutí o provedení registrace, se lze domáhat soudní ochrany dle § 59 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, soud je pak povinen zabývat se zaměnitelností názvů podle principů vyložených v tomto nálezu.

40. Městský soud se pro podporu svých právních závěrů v napadeném usnesení opírá i o usnesení sp. zn. III. ÚS 102/15 ze dne 26. 11. 2015. V odkazovaném usnesení se však Ústavní soud zabýval ústavní stížností proti rozhodnutí, kterým nebylo vyhověno návrhu na neplatnost voleb. Tím se případ řešený v odkazovaném usnesení liší od projednávané věci. Současně je třeba zdůraznit, že právními závěry vyslovenými v odkazovaném usnesení Ústavní soud není vázán, neboť usnesení nemají precedenční závaznost nálezů [viz nálezy sp. zn. IV. ÚS 301/05 ze dne 13. 11. 2007 (N 190/47 SbNU 465), bod 89; srov. § 23 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu].

41. Ústavní soud shrnuje, že **ústavně zaručené právo na svobodné volby (čl. 21 Listiny) v sobě zahrnuje závazek veřejné moci zajistit ve volbách svobodné vyjádření vůle voličů [čl. 25 písm. b) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech] či svobodné vyjádření názorů lidu (čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě). V rozporu s tím by byl stav, kdy by volební strany vystupovaly pod názvem, který je z pohledu průměrného voliče zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, které se nepodílely na vytvoření této volební strany. Je tudíž třeba vykládat § 22 odst. 1 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí se zřetelem na § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických**

stranách a v politických hnutích tak, že název volební strany nesmí být zaměnitelný s názvem ani zkratkou politické strany nebo politického hnutí registrovaných podle zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, které se nepodílely na vytvoření této volební strany. Pokud si volební strana ve své kandidátní listině v rozporu s tím zvolí zaměnitelný název, jde o závadu kandidátní listiny, kterou je registrační úřad povinen se zabývat při projednání kandidátní listiny dle § 23 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Rozhodne-li registrační úřad o registraci kandidátní listiny volební strany, jejíž název je zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, které se nepodílely na vytvoření této volební strany, lze se proti provedení registrace domáhat soudní ochrany podle § 59 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí.

42. Z těchto důvodů neobstojí právní názor městského soudu, že volební strany mohou mít název zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, že registrační úřad nemůže takový název pokládat za závadu kandidátní listiny a že se proti registraci kandidátní listiny volební strany s takovým názvem nelze domáhat soudní ochrany. Městský soud ovšem uvedl, že i kdyby bylo možné se domáhat ochrany proti zaměnitelnosti, v projednávaném případě nejsou dotčené názvy zaměnitelné. Ústavní soud se proto dále zabýval i tímto meritorním hodnocením.

43. Ústavní soud podotýká, že se nijak nevyjadřuje k otázce, zda mohou dvě volební strany mít zaměnitelné názvy, neboť její zodpovězení není pro řešení projednávané věci a vypořádání argumentů stěžovatele podstatné (viz bod 60 níže).

B. Kdo se může domáhat ochrany názvu politické strany či politického hnutí proti zaměnitelnosti?

44. Ústavní soud se dále zabýval otázkou, kdo se ve volbách do zastupitelstev obcí může bránit proti volební straně, která si zvolila název zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí.

45. Politická strana či politické hnutí může podat kandidátní listinu samostatně, spolu s nezávislými kandidáty, nebo v koalici s jinou politickou stranou nebo politickým hnutím. Ve všech případech si takto vzniklá volební strana může zvolit i zcela odlišný název [§ 20 odst. 1 ve spojení s § 22 odst. 1 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí]. Vystává tak otázka, zda se takto vzniklá volební strana může domáhat ochrany názvu politické strany či politického hnutí, které ji tvoří, proti jiné volební straně se zaměnitelným názvem. Ústavní soud konstatuje, že politická strana či politické hnutí, které podá kandidátní listinu samostatně a zvolí si jako volební strana i zcela odlišný název, pouze realizuje oprávnění dané zákonem. V případě, že politická strana či politické hnutí kandidují spolu s nezávislými kandidáty nebo v koalici s jinou politickou stranou či politickým hnutím, představuje takto vzniklá volební strana a název pro ni zvolený výkon základního práva sdružovat se dle čl. 20 odst. 1 Listiny. Výkon zákonného práva, či dokonce základního práva, nemůže být sám o sobě považován za vzdání se jiných práv a nemůže zhoršit právní postavení žádného subjektu, který se na výkonu těchto práv podílí. Proto se volební strana může domáhat ochrany názvu politické strany nebo politického hnutí, které ji tvoří, proti zaměnitelnému názvu jiné volební strany. To platí pro řízení o soudní ochraně proti registraci volební strany se

zaměnitelným názvem podle § 59 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, ale i v řízení o ústavní stížnosti.

46. V projednávaném případě je stěžovatelkou volební strana *TOP 09 a Starostové (STAN) ve spolupráci s KDU-ČSL, LES a Demokraty Jana Kasla – „Spojené síly pro Prahu“*. Jde o koalici, jejíž součástí je i politické hnutí registrované pod názvem *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* se zkratkou *STAN*. Stěžovatelka namítá, že název vedlejší účastnice volební strany *STAROSTOVÉ PRO PRAHU* je zaměnitelný s názvem politického hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* a že její kandidátní listina neměla být pod tímto názvem registrována.

47. I když se hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* neúčastní voleb samostatně, ale formou koalice, tedy jako součást volební strany *TOP 09 a Starostové (STAN) ve spolupráci s KDU-ČSL, LES a Demokraty Jana Kasla – „Spojené síly pro Prahu“*, požívá název i zkratka hnutí právní ochrany. Této ochrany se může dovolávat volební strana, jejíž součástí je toto hnutí, jak již bylo uvedeno.

C. Byl název v projednávaném případě zaměnitelný?

48. Ústavní soud se dále zabýval tím, zda je v projednávaném případě název vedlejší účastnice volební strany *STAROSTOVÉ PRO PRAHU*, tvořené politickým hnutím *Pro Prahu* a nezávislými kandidáty, zaměnitelný s názvem politického hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ*, které kandidovalo v koalici, jež vystupuje jako stěžovatelka v tomto řízení. Zaměnitelnost názvu volební strany s názvem politické strany či politického hnutí je třeba řešit z pohledu průměrného voliče (viz bod 24 výše).

49. Registrovaným názvem dotčeného hnutí, zapsaným v rejstříku stran a hnutí, je *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* se zkratkou *STAN*, a to od 29. 6. 2011. Toto hnutí však bylo zapsáno pod totožným názvem a zkratkou – doplněnými pouze o uvozovky – již dříve, a to od 24. 2. 2009.

50. Ústavní soud se zabýval názvem *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* a jednotlivými prvky, které jej vytváří.

51. Jde-li o výraz *STAROSTOVÉ*, podle městského soudu nebylo hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* první politickou stranou nebo politickým hnutím, které užilo slovo *starostové* ve svém názvu. Městský soud totiž uvádí, že strana *Starostové pro kraj* ho užila při už své registraci dne 22. 4. 2002 a hnutí *Starostové a osobnosti pro Moravu* jej užilo již při své registraci dne 9. 2. 2004, zatímco *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* byli registrováni až 19. 8. 2004. Ústavní soud však zjistil, že strana *Starostové pro kraj* si tento název registrovala až 18. 5. 2018, předtím od 23. 5. 2016 vystupovala jako *Strana Starostové za Ústecký kraj* a ještě dříve neměla v názvu vůbec slovo *starostové*; obdobně hnutí *Starostové a osobnosti pro Moravu* si tento název registrovalo až 10. 6. 2015 a předtím vystupovalo jako *Sdružení nestraníků*. Politické hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* tak z uvedených subjektů užilo výraz *starostové* ve svém názvu jako první.

52. Ústavní soud však zdůrazňuje, že starosta je označením veřejné funkce v obci podle § 103 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Žádná politická síla si tak toto označení nemůže „přivlastnit“ a

dovozovat, že má výlučná či přednostní práva jej užívat ve svém názvu, ani se domáhat zvýšené právní ochrany tohoto označení jako součásti svého názvu. To se týká i ochrany názvů politických stran a hnutí proti zaměnitelnosti. Užívá-li více politických sil ve svém názvu výraz starosta a jeho varianty, je třeba jejich vzájemnou zaměnitelnost posuzovat s ohledem na další prvky názvu. Tyto principy znamenají, že i kdyby si například politická strana zvolila jako název výlučně výraz „Starostové“, nemohla by bránit jiným v tom, aby výraz starostové rovněž užíli ve svém názvu. Mohla by vyžadovat pouze to, aby se žádná jiná politická entita nejmenovala „Starostové“ bez jakéhokoliv dalšího rozlišovacího prvku. Jinak vyjádřeno, taková politická strana by se mohla domáhat pouze ochrany proti totožným názvům. Z těchto důvodů nepředstavuje výraz *STAROSTOVÉ* dominantní prvek názvu dotčeného hnutí. Ústavní soud v této souvislosti podotýká, že sama stěžovatelka uvádí, že politické hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* si nehodlá „monopolizovat“ užívání tohoto pojmu.

53. Dotčené hnutí ve svém názvu kromě slova starostové využívá jako další prvek i výraz *NEZÁVISLÍ*. Ten již není označením veřejné funkce, na druhou stranu jde o termín, jehož časté užívání lze v kontextu politické soutěže a voleb očekávat. Podle rejstříku stran a hnutí je registrováno šest dalších stran a hnutí užívajících slovo nezávislí v tomto tvaru ve svém názvu, konkrétně jde o strany a hnutí „*Nezávislí – Naše Čtrnáctka*“; *Bílínští sociální demokraté a nezávislí*; *NEZÁVISLÍ*; *Nezávislí pro Bilinu*; *NEZÁVISLÍ PRO PRAHU 10 – Hnutí pro lepší desítku*; *OBČANÉ SPOLU – NEZÁVISLÍ*. Navíc § 20 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí umožňuje nezávislým kandidátům, sdružením nezávislých kandidátů a sdružením stran či hnutí a nezávislých kandidátů vytvářen volební strany a podávat kandidátní listiny, u nezávislých kandidátů je přitom pochopitelné, že budou v názvech volebních stran využívat slovo nezávislí. Ani výraz *NEZÁVISLÍ* tudíž není dominantním prvek názvu dotčeného hnutí.

54. Teprve názvu *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* vzniklému spojením obou prvků je tak možné poskytovat ochranu proti zaměnitelnosti. V tomto názvu mají z výše uvedených důvodů oba prvky – starostové i nezávislí – stejný význam. O stejném významu obou částí názvu podpůrně vypovídá i to, že dotčené hnutí si jako svou zkratku zvolilo *STAN*, z níž lze písmeno *N* vnímat jako odkaz na slovo *NEZÁVISLÍ* v názvu hnutí.

55. Ústavní soud dále srovnával název dotčeného hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* s názvem vedlejší účastnice volební strany *STAROSTOVÉ PRO PRAHU*.

56. Oba názvy se shodují ve slově *STAROSTOVÉ*. Jak již bylo uvedeno, starosta je označení veřejné funkce, které si nikdo nemůže přivlastnit a dovozovat, že má zvláštní právo jej užívat. Je tak třeba zkoumat další rozlišující prvky obou názvů.

57. Vedlejší účastnice volební strana *STAROSTOVÉ PRO PRAHU* ve svém názvu neužila slovo *NEZÁVISLÍ*, které u dotčeného hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* tvoří stejně podstatný prvek jako slovo *STAROSTOVÉ*.

58. Místo toho tato volební strana do svého názvu zahrnula spojení *PRO PRAHU*. Toto spojení připomíná místní dodatek, který má obecně nižší rozlišovací schopnost. V projednávaném případě je však jeho důležitost zvýšena tím, že jde o název politické

strany, která je součástí volební strany *STAROSTOVÉ PRO PRAHU*. Jelikož spojení *PRO PRAHU* je již druhý rozlišující prvek v názvu *STAROSTOVÉ PRO PRAHU* oproti *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ*, dospěl Ústavní soud k závěru, že tyto názvy nejsou zaměnitelné.

59. Na závěru, že tyto názvy nejsou zaměnitelné, nic nemění skutečnost, že v obou názvech je využita shodná podoba zápisu, a to velkými písmeny. Ústavní soud konstatuje, že odlišný způsob zápisu na jednu stranu není schopen názvy dostatečně rozlišit („*Starostové*“ a „*STAROSTOVÉ*“ by tak bylo zaměnitelné). Na druhou stranu, totožný způsob zápisu pochopitelně sám o sobě nezpůsobuje zaměnitelnost názvů.

60. Doposud se Ústavní soud zabýval tím, zda je zaměnitelný název politického hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ* s názvem vedlejší účastnice volební strany *STAROSTOVÉ PRO PRAHU*. Ústavní soud považuje za vhodné zmínit se o otázce zaměnitelnosti názvu stěžovatelky, volební strany *TOP 09 a Starostové (STAN) ve spolupráci s KDU-ČSL, LES a Demokraty Jana Kasla – „Spojené síly pro Prahu“*, s názvem vedlejší účastnice, volební strany *STAROSTOVÉ PRO PRAHU*. Ústavní soud konstatuje, že oba názvy se liší značným množstvím rozlišovacích prvků a námitka, že jde o zaměnitelné názvy, by tak byla zjevně neopodstatněná. Z toho důvodu se Ústavní soud touto otázkou podrobněji nezabýval a neodpověděl ani na to, zda z ústavního pohledu mohou být názvy dvou volebních stran zaměnitelné.

61. Ústavní soud tak shrnuje, že **výraz starosta je označením veřejné funkce v obci podle § 103 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Žádná politická síla si tak toto označení nemůže „přivlastnit“ a dovozovat, že má výlučná či přednostní práva jej užívat ve svém názvu, ani se domáhat zvýšené právní ochrany tohoto označení jako součásti svého názvu. To se týká i ochrany názvů politických stran a politických hnutí proti zaměnitelnosti. Užívá-li více politických sil ve svém názvu výraz starosta a jeho varianty, je třeba vzájemnou zaměnitelnost názvů posuzovat s ohledem na další prvky názvu.**

62. Protože název volební strany *STAROSTOVÉ PRO PRAHU* není zaměnitelný s názvem stěžovatelky ani politického hnutí *STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ*, nedošlo k porušení základních práv stěžovatelky tím, že městský soud nevyhověl jejímu návrhu na soudní ochranu proti registraci kandidátní listiny volební strany *STAROSTOVÉ PRO PRAHU*.

D. Závěr

63. Z výše uvedených důvodů dospěl Ústavní soud k závěru, že napadeným rozhodnutím nebyla porušena ústavně zaručená práva ani svobody, a proto ústavní stížnost zamítl podle § 82 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 31. prosince 2018

Ludvík David
předseda senátu

Právní věty:

- 1) Ústavně zaručené právo na svobodné volby (čl. 21 Listiny) v sobě zahrnuje závazek veřejné moci zajistit ve volbách svobodné vyjádření vůle voličů [čl. 25 písm. b) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech] či svobodné vyjádření názorů lidu (čl. 3 Dodatkového protokolu k Úmluvě). V rozporu s tím by byl stav, kdy by volební strany vystupovaly pod názvem, který je z pohledu průměrného voliče zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, které se nepodílely na vytvoření této volební strany. Je tudíž třeba vykládat § 22 odst. 1 písm. c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí se zřetelem na § 6 odst. 3 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích tak, že název volební strany nesmí být zaměnitelný s názvem ani zkratkou politické strany nebo politického hnutí registrovaných podle zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, které se nepodílely na vytvoření této volební strany. Pokud si volební strana ve své kandidátní listině v rozporu s tím zvolí zaměnitelný název, jde o závadu kandidátní listiny, kterou je registrační úřad povinen se zabývat při projednání kandidátní listiny dle § 23 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Rozhodne-li registrační úřad o registraci kandidátní listiny volební strany, jejíž název je zaměnitelný s názvem politické strany či politického hnutí, které se nepodílely na vytvoření této volební strany, lze se proti provedení registrace domáhat soudní ochrany podle § 59 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí.
- 2) Výraz starosta je označením veřejné funkce v obci podle § 103 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Žádná politická síla si tak toto označení nemůže „přivlastnit“ a dovozovat, že má výlučná či přednostní práva jej užívat ve svém názvu, ani se domáhat zvýšené právní ochrany tohoto označení jako součásti svého názvu. To se týká i ochrany názvů politických stran a politických hnutí proti zaměnitelnosti. Užívá-li více politických sil ve svém názvu výraz starosta a jeho varianty, je třeba vzájemnou zaměnitelnost názvů posuzovat s ohledem na další prvky názvu.